

# BEKİR AĞIRDIR

## Bize Yeni Bir Söz Lazım

Türkiye İçin Yeni Bir Siyaset Arayışı





# Bize Yeni Bir Söz Lazım

Türkiye İçin Yeni Bir Siyaset Arayışı

BEKİR AĞIRDİR

Mundi Kitap

*Bize Yeni Bir Söz Lazım: Türkiye İçin Yeni Bir Siyaset Arayışı*, Bekir Ağırdir

© 2022, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Aralık 2022, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 15.000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Merin Sever

Yayına hazırlayan: Adalet Çavdar

Düzeltilen: Ebru Aydın

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Sanat yönetmeni ve kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative ([www.lom.com.tr](http://www.lom.com.tr))

Kapak fotoğrafı: Gökhan Çırak

Baskı ve cilt: Matsis Matbaa Hizmetleri San. ve Tic. Ltd. Şti.

Tevfikbey Mahallesi Dr. Ali Demir Caddesi No: 51 Giriş Depo Bölümü

Küçükçekmece-İstanbul

Sertifika No: 40421

ISBN 978-625-7491-94-5

MUNDİ KİTAP

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

[mundikitap.com](http://mundikitap.com)

[bilgi@mundikitap.com](mailto:bilgi@mundikitap.com)

Mundi Kitap, Can Sanat Yayınları Yapım ve Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.'nin tescilli markasıdır.

Sertifika No: 43514

# Bize Yeni Bir Söz Lazım

Türkiye İçin Yeni Bir Siyaset Arayışı

BEKİR AĞIRDIR

POLİTİKA





BEKİR AĞIRDİR, 1956'da Çal, Denizli'de doğdu. 1979'da ODTÜ İdari İlimler Fakültesi İşletme Bölümü'nden mezun oldu. 1979-2003 yılları arasında çeşitli sanayi şirketlerinde yöneticilik yaptı. 2003-2005 yılları arasında Tarih Vakfı'nda, 2005-2021 yıllarında ise KONDA Araştırma'da genel müdür olarak çalıştı. Halen KONDA Araştırma ve Danışmanlık'ta yönetim kurulu üyeliği görevini sürdüren Ağırdır, ayrıca Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı (TESEV) ve Hrant Dink Vakfı yönetim kurulu üyesi; Yanındayız Derneği, Demokratik Cumhuriyet Programı ve EYMİR Kültür Vakfı kurucu üyesi; T24 internet gazetesi, *Gazete Oksijen* yazarı ve yorumcusudur.





# İÇİNDEKİLER

OKURA NOT .....	13
1. GİDİŞAT .....	17
Pandemi dünyada alarm zillerini çaldırdı .....	17
Kendimize dair de dünyaya dair de ütopyamızı yitirdik .....	19
Aktif yurttaşlığa ve yeni bir siyasete çağrı .....	27
2. ÇAĞ DEĞİŞİMİ .....	31
Küresel ara buzul dönem .....	31
Çığ tehlikesi olan yerde nara atmak .....	37
Küresel ekonomik kriz .....	41
Hikâyesi Olmayan Bilgi Toplumu .....	43
3. GÜNCEL EKONOMİK KRİZİN SİYASAL VE TOPLUMSAL SONUÇLARI.....	49
Müjde, kasırmanın gözündeyiz! .....	49
Türkiye'nin siyasi tarihi aslında ekonomik krizlerin de tarihi .....	51
Ekonomik sarsıntı hikâyeyi değiştiriyor .....	57
4. TIKANAN İKTİDAR, TIKANAN TÜRKİYE .....	63
AK Parti neyi temsil ediyor? .....	63
AK Parti'nin geleceği, Türkiye'nin geleceği .....	67
Dindarlar ve kitle partisi özelliğini kaybeden AK Parti .....	71
FETÖ, 15 Temmuz ve cemaatlerin sosyolojik ve siyasi halleri .....	86
Darbe girişiminin siyasi sonuçları .....	92
Sistem toplumsal meşruiyetini kaybederken .....	94
Türkiye'nin çözülmemiş sorunlar tarihiyle yüzleşme .....	98
Marka sorunlar .....	105
Küresel ve yerel göçler ile Suriyeliler meselesi .....	109
Milliyetçilik yükseliyor mu? .....	118
Cezasızlık ve yolsuzluk normalleşir mi? .....	129
Üç Türkiye .....	139
5. SİYASET TARZI VE YENİ SİYASETİN YOLLARI/ ARAÇLARI .....	145
Siyasi parti nedir? .....	145
Parti içi demokrasi .....	150
Liderlerin hakları .....	153
Her şeyi liderden veya cumhurbaşkanı adayından mı beklemeliyiz? .....	154
Yerel yönetimlerin açtığı fırsat alanı .....	157
Propaganda, kampanya, iletişim .....	163
Hakikat üzerinden siyaset ve sosyal medya .....	166
Siyasetin beslenme kanalları kapalı .....	169
Münazara ve münakaşa temelli siyasi kültür .....	171

Geçmişe mi, geleceğe mi bakacağız? .....	173
Uzlaşma nedir, ne değildir? .....	174
Uzlaşma neyi ima eder? .....	176
Uzlaşmazsak ne olacak? .....	178
Siyasetin sivil toplum ve aydınlarla ilişkisi.....	180
Sivil toplumun enerjisi seçim sürecini şekillendirecek .....	183
Sürdürülebilir toplumsal esenlik için siyaset.....	188
Onurlu yaşam hakkı üzerinden siyaset .....	192
Yerküre ve doğa ile uyum üzerinden siyaset.....	198
Siyasetin finansmanı .....	203
<b>6. SEÇİMLERİN KISA TARİHİ.....</b>	<b>207</b>
Seçmen sayıları ve katılım .....	207
Seçime katılma ve geçersiz oy oranları .....	210
Seçimler ve kazananlar .....	212
İktidarlar, hükümetler.....	217
Seçim sistemleri .....	221
Seçim güvenliği.....	228
<b>7. SEÇMEN VE TOPLUM.....</b>	<b>237</b>
Toplum değişiyor, istesenez de istemesenez de .....	237
Seçmen değil insan konuşuyoruz .....	241
Seçmen nasıl düşünür, nasıl karar verir? .....	246
Seçmene güvenmek .....	250
Toplumsal kırılmaların seçmen davranışlarına etkisi: "Siyasal medcezir" .....	254
Sınıfsal gerilim çeşitlenerek yeniden güçleniyor .....	257
Varoluş amacını kaybeden siyaset .....	262
Türkiye'den gitmek.....	265
<b>8. 2023 TARİHİ SEÇİME DOĞRU.....</b>	<b>271</b>
Verilerle yol aramak .....	271
Bu seçim önceki seçimlerden neden farklı?.....	274
2023 Seçimleri yalnızca Türkiye'nin seçimi olmayacak.....	277
Siyasi tabloda sıkışmışlık .....	281
Kutuplaşma ve seçimler .....	284
Referandum, ittifaklar ve yerel seçimler.....	290
Altılı Masa'nın fırsatları, handikapları .....	295
"Karanlık siyaset" değil "karanlıkta siyaset" .....	302
Kürt meselesi ve yaklaşan seçimlerde Kürtler.....	306
Gençlerin siyasi tercihi tabloyu tümenden değiştirecek.....	317
Kadınlar seçim sonuçlarını da önümüzdeki hayati da belirleyecek.....	321
<b>9. BENİM HÂLÂ UMUDUM VAR.....</b>	<b>327</b>
Bu vakit de geçip gidecek.....	328
Türkiye bu badireden çıkabilecek mi? .....	332

Leyla ve Ateş'e



## OKURA NOT

Pandeminin başlarında *Hikâyesini Arayan Gelecek* kitabımı yayımlamıştım. O kitaptaki amacım, yerelde ve küreselde değişmekte olan hayatlarımızdaki dip dalgaları, değişimi tetikleyen dinamikleri anlamaya çalışmaktı kendimce.

Meramım ve çabam, güncelin şehvetine kapılmadan yazmak; aktörler üzerinden değil, meseleler, süreçler ve zihin haritaları üzerinden olan biteni anlamlandırma notlarımı okurla paylaşmaktı. Kutuplaşmadan, gerilimden medet ummadan, popülist tuzaklara düşmeden, akvaryumumdan çıkarak meseleleri kavrama çabasıydı da bir bakıma.

Günümüzün belirsizliğe ve karmaşıklığa yaslanan değişim tarzına sanayi toplumunun ideolojileri yetmiyor. Anlamsız ya da yanlış oldukları için değil, “bilgi toplumu” dediğimiz bu yeni çağın aktörlerinin, dinamiklerinin, gerilimlerinin bir kısmı yeni olduğu ve bildiğimiz ideolojilerin kapsama alanında olmadığı için. Örneğin iklim değişikliğinin ürettiği meseleler, sanayi toplumu ideolojilerinin geliştirildiği dönemde bu denli etkin değildi. O nedenle sanayi toplumu ideolojilerinin ezberlerine yaslanmadan anlamaya çalışıyorum olan biteni.

Öte yandan, yoksulluğun ve adaletsizliğin bu denli yaygınlaştığı ve kalıcılaştığı günümüzde, binlerce yılın birikimi olan vicdan, merhamet, iyilik, adalet gibi kavramlara yaslanmadan, her bir emekçinin, yoksulun, mağdurun yanında olan değerleri referans almadan da geleceğe yürüyemediğimizi görüyorum. O nedenle sorunumuz yepyeni bir ideoloji yaratmak mı, ondan da emin değilim.

Baştan söylemeliyim ki, bu kitap bir siyasi parti manifestosu değil.

Değişim dediğimiz şeyin üç unsuru var: zihniyet, kurumlar ve kurallar. Üçü bir arada ve uyumlu ise değişim gerçekleşiyor. Zihniyet değişmeden yapılan kurum ve kural değişiklikleri kalıcı olmadığı gibi, ortaya çıkan uyumsuzluk beden ile ruhun ayrışması sonucunu üretiyor. Zihniyet değişmiş ve kurumlar, kurallar geride kalıyorsa bu kez de bedene sığmayan ruh ve hayatla karşı karşıya kalıyoruz. Sanıyorum ki Türkiye'nin de, dünyanın da yaşadığı sıkışma biraz da bu.

O nedenle günümüzün siyasi tartışmalarına katkı sağlama amacım, meseleleri ele alırken zihin haritamızdaki değişimlere dikkat çekmek, siyasal ve toplumsal gerilim hatlarını analiz ederken aktörlerden çok zihin haritaların üstünden bakmaya çalışmak.

Tüm bunlarla birlikte, 2023 Seçimleri'nin Türkiye için ne kadar önemli olduğunun da farkındayım elbette. Karşı karşıya olduğumuz kavşağın aslında bir "medeniyet tercihi" olduğunun, yanlışlarımızın geri dönülemez sonuçları olacağına bilincindeyim.

Hayattan ve memleketimden umutluyum. Siyaset marifetiyle ortak geleceği inşa edebileceğimizden eminim.

Bu memleketin insanların onurlu yaşamı hak ettiklerini, bunu başaracaklarını da biliyorum. Günü geldiğinde, o yaşamı el birliğiyle kurabilmenin siyasetini, uzlaşma alanlarını, kurumlarını ve kurallarını oluşturacağımız günkü zihin haritalarımıza katkı çabasıdır bu yazdıklarım. *Hikâyesini Arayan Gelecek* kitabımda olduğu gibi, bu kitap da yeniden ve yeniyi, değişeni düşünmeye razı ve arzulu olanların zihin haritalarına bir katkı çabası...

Bu kitabı yazmak benim için zor oldu. Her gün kendimi sorguladım. Katkıları için şükran duyduğum sevgili editörüm Merin Sever ve yayına hazırlık sürecindeki deşifre ve emekleri için müteşekkir olduğum Adalet Çavdar'a, "Bunları yayımlamak gerekli ve an-

lamlı mı?" diye neredeyse her gün sordum. Çünkü "olması gereken"den çok "olabilecekler"e odaklandığımız, fırsatların değil risklerin zihnimizi esir aldığı bir zaman aralığında olduğumuz farkındayım. "İdeal olan"ı tartışmanın bugün karşı karşıya olduğumuz risklerin farkında olmamak şeklinde anlaşılacağından korktum açıkçası...

Örgütlü kötülükle karşı karşıyayız sanki. Etrafımızda her gün irili ufaklı, siyasi veya ekonomik, büyük ya da gündelik hayatın küçük detaylarında yüzen yüzlerce lümpenlik, kötülük, saldırganlık, hukuk dışı güç gösterisi örneğiyle karşılaşılıyor. Ama yaşadıklarımıza altyazı koymak, küresel ve yerel, ekonomik ve siyasi risklerin kehanetini yazmak değil amacım; bu örgütlü kötülüğe karşı dilsizleşmekten, sessizleşmekten, duyarsızlaşmaktan korktuğum için yazmak, not düşmek istedim. Serinkanlı bir bakış açısıyla, "Biz de varız!" demek için... Geleceği dert edinen başkalarının da olduğunu bilmek cesaret verdi. Elbette cüretkârlığıma en büyük moral kaynağım da bu memleketin geleceğine olan güvenim.

"Tedirgin bir iyimserlik"le yazdım, dilerim sözlerim aynı hissi paylaşımlara ulaşsın...





# 1

## GİDİŞAT

### Pandemi dünyada alarm zillerini çaldırdı

2019'un sonlarında başlayan Covid-19 pandemisinin henüz başlarındaiken, meselenin ne denli büyük bir sağlık krizi ve can güvenliği meselesi olduğunu anlayamadık. Gerçekte geleceği belirleyecek bu hikâyenin salgından fazla bir şey olduğunu anlamamız zaman aldı. 2020'de dünyanın iyiye ve kötüye doğru değişen birçok yönünü deneyimledik. Şimdi görüyoruz ki, pandemi hepimizi ve her şeyi etkilediği gibi dip dalgaların daha da hızlanmasını tetiklemiş.

Uzun zamandan beri insanlığın önünde çok köklü bir değişimi zorunlu kılan çok fazla alamet var. Üretim, tüketim, yaşama ve örgütlenme biçimlerimiz ile havadaki, sudaki, topraktaki değişimler, hayatı alıştığımız tarzda hiçbir şey olmamış gibi sürdürmemizi imkânsız kılmaya başlamıştı. Hayatın ritmi değişiyor ve bu değişim bildiğimiz tüm zihin haritalarını, sistemleri, niyetleri, kurumları ve kuralları değişime zorluyordu.

40 yılı aşkın zamandır, tüm yaşamı değişime zorlayan üç temel dinamik var. Birincisi, yerkürenin ritmi değişiyor: Küresel ısınma, karbon salınımı, ozon tabakasının delinmesi; erozyon, kuraklık; başta petrol olmak üzere içme suyu dahil yeraltı kaynaklarının tükenmesi; yer üstündeki canlı ve bitki türlerinin azalması; çevrenin,

havanın, suyun kirlenmesi gibi her biri devasa sorunlar anlamına gelen bir ritim değişikliği... İnsanlık, üretim ve tüketim biçimiyle yerküreye, doğaya son derece hoyrat davranmaya devam ediyor. Yerkürenin ritmine uygun bir değişimi örgütlemekten, yani üretim ve tüketim biçimlerimizi, yerküreye ilişkimizi yenilemekten, kendi ritmimizi yerkürenin ritmine uyarlamaktan ısrarla kaçındık. Ve bunun sonuçlarını her gün daha şiddetli bir şekilde yaşıyoruz.

İkinci temel dinamik ise gündelik hayatın ritminin hızlanması. Bilişim, iletişim, ulaşım teknolojilerindeki değişimin, yani teknolojik devrimin tetiklemesiyle gündelik hayat daha önce hiç sınınamamış bir ritme ulaştı. Üretme yöntemlerimiz değişiyor, ama asıl önemlisi çalışma, üretme, örgütlenme ve yaşama pratiklerimiz zaman ve mekândan bağımsızlaştı. Yerçekimsiz bir gündelik hayat içinde zamandan ve mekândan bağımsız düşünebilmek, örgütlenebilmek, üretim yapabilmek, alışık olduğumuz karar süreçlerini zorlayan bir esneklik ve hız dayatıyor.

Zaman ve mekândan bağımsız çalışabilmek sadece hayatı hızlandırmıyor, aynı zamanda yerleşik hiyerarşileri ve statükoyu da parçalıyor. Halbuki bizim zihin dünyamız, karar süreçlerinde bir hiyerarşik yönetim modeline bağlı. Hızın, beğenmesek de varlıklarına alışık olduğumuz hiyerarşileri parçaladığına şahit olmak, güvensizlik ve endişe hissiyle yaşama zorunluluğunu da beraberinde getiriyor.

Gündelik hayatın ritmindeki değişimden dolayı bugünkü hayat "karşılıklılık" esasına bağlı. Fakat aynı esas, hayatı düzen ve intizam için zorlamaktan vazgeçip belirsizliği ve karmaşayı temel alan bir perspektif geliştirmeyi de zorunlu kılıyor. İstesek de istemesek de bir parçası olduğumuz bu değişimi kavramak ve hayatımızı onu dikkate alarak yeniden kurgulamak konusunda attığımız adımlarsa ikircikli, tedirgin ve çelişkili.

Üçüncü temel dinamik ise insan hareketlerindeki değişim. Yerkürenin ve gündelik hayatın ritmindeki değişimi, ulusal ve uluslararası ölçekteki göçlerin artarak sürmesinde gözlemek mümkün. Nüfus hareketleri mekânsal yerleşim biçimlerini, toplumsal dokuları değişime zorluyor.

Aslında tüm yaşananlar bir çağ değişimine işaret ediyor. Bu yeni çağa uyum sağlayabilmek için bilgi toplumunun kurum ve ku-

rallarının geliştirilmesi gerekiyor. Bunu başarabilmek için de yeni bir zihinsel sıçrama şart.

Böylesi bir bağlamda ortaya çıkan küresel pandemi salgını, tüm dünyada aynı anda çalan bir alarm etkisi yaptı. Teknolojik devrimin ve gündelik hayatın hızlanan ritminin zorunlu hale getirdiği küreselleşmenin ortaya çıkardığı meselelere karşı sistemli cevaplar ve politikalar üretilememesi, nicedir adaletsizliğin ve yoksulluğun hem ulusal hem küresel ölçekte kalıcılışmasına sebep oluyor. Salgın, bu anlamda, sağlık hizmetlerine ve aşıya ulaşımdan hanelerin geçim derdine dek yoksulluğun ve adaletsizliğin ne denli derinleştiğini, yaygınlaştığını da gösterdi.

Pandeminin ardından tüm dünyada ekonomik krizler yoğunlaştı. Önce tedarik zincirleri krizi, ardından enerji ve gıda krizi, yanı sıra her ülkenin kendi dinamiklerine göre değişen enflasyon ve ekonomik durgunluk... Görülüyor ki, mesele yalnızca salgın ve halk sağlığı değil, onların yanında ekonomik, toplumsal ve siyasal meselelerimiz de var. Artık hiçbir şüphe duymadan dünyanın gidişatının sorunlu olduğunu, küresel ölçekte de bir tıkanma olduğunu söyleyebiliriz.

## Kendimize dair de dünyaya dair de ütopyamızı yitirdik

Bakışlarımızı Türkiye'ye çevirdiğimizde, toplumsal psikolojinin endişe ve kaygı yüklü olduğunu görüyoruz. Pandeminin ürettiği can riski ile ekonomik buhranın ürettiği geçim derdi, her bireyin gündelik hayat ritmini ele geçirmiş durumda. Yetmezmiş gibi, kadim siyasi gerilimlerin giderek şiddet üretmeye meyletmesi, devlet ve yönetim aygıtının gündelik hayatın gerçek sorunlarını yönetme ve çözüme maharetini kaybetmiş olması, ortak ufku ve geleceği yitirmiş olmak gibi bir dizi siyasi ve psikolojik mesele nedeniyle toplum incinmiş durumda. İnsanlara artık çaresizlik ve umutsuzluk duygusu hâkim.

Bu memleketin insanlarında devlet algısı hâlâ güçlü. Zira Türk kimliğinin ana unsurlarından birini güvenlik arayışı ve onun öznesi olarak devlet oluşturuyor. Devlet, aynı zamanda kaos ve karmaşadan kaçışın, istikrar ve güvenliğin adresi. İnsanlar "güçlü devlet"

derken yalnızca askerî bir gücü kastetmiyorlar; “güvenilir” bir devletin var olmasını da bekliyorlar. Güvenilirliği de inançtan değil hukuktan, laiklikten, eğitimden yola çıkarak tanımlıyorlar. Ama aynı zamanda, devletin de zaafa uğradığını gördüklerinde devletin değişmesinden yana tavır alıyorlar. Nitekim halk, her bir askerî darbeden sonra “güçlü devlet, kontrollü düzen” söylemini taşıyanlara değil, devleti değiştireceğini söyleyen partilere oy verdi. 27 Mayıs Darbesi’nden sonra lideri idam edilmiş siyasi hareketin devamı olduğunu söyleyen Demirel’e, 12 Mart Darbesi’nden sonra Soğuk Savaş’ın en sert döneminde bile, “Toprak işleyenin, su kullananın!” diyen Ecevit’e, 12 Eylül Darbesi’nden sonra Özal’a oy verdiler. 28 Şubat Darbesi, Marmara Depremi, 2000 ve 2001 ekonomik krizlerinin yaşanmasının ardından da Erdoğan’a oy verdiler. Bugün, toplum 20 yıl sonra aynı travmatik ruh haline girmiş durumda; tekrar sert zemine, gerçek derinlerin içine düştük. Bir bakıma toplumun da ruhu ile bedeni ayrıştı.

15 Temmuz’daysa bu kez bambaşka bir şey yaşadık ve devletin kudretine ilişkin algı ve yargı derin bir dönüşüm geçirdi. Ülkeyi yönetenler, olası protestoları, 15 Temmuz darbe girişiminin failleriyle, kendi yurttaşlarına silah doğrultmuş, meclisi bombalayan alçaklarla bir tutan cümleler kuruyorlardı kameralar önünde. Her şeyin birbirine karıştığı, ülkeyi yöneten seçilmiş siyasetçilerin ayırım gözetmeksizin muhalefeti dışladığı bir süreç yaşadık. Fakat sonra, henüz çok azına vâkıf olduğumuz arka planı öğrendiğimizde başka bir manzara daha çıktı ortaya. Olan biten hiçbir şey anlık, bireysel, düşünmeden yapılmış işler değil. Bu yıkımın bir amacı var. Bu, organize bir medeniyet tercihi kavgası. İktidar, Cumhuriyet’in yüz yıllık tarihini hızlı biçimde geri sarıyor. Toplumunu da buna ikna edebileceğini hayal ediyor. Başarabilir mi? Yüz yıl öncesinden 2023 yılında hukuku, ekonomisi, kurumları, kuralları olan bir muasır medeniyet nizamına sahip olacağı öngörülmüş bu memleketin 85 milyon insanını ikna edebilir mi?

Bu süreçte iktidarın oyun planı belli. Her türlü toplumsal muhalefeti 15 Temmuz etiketiyle damgalayacağını, dolayısıyla da şiddet politikalarını, şiddet yöntemlerini artıracığını açık açık söylüyor. Dolayısıyla mesele, muhalefettekilerin ne yapacağı. Ama muhalefet derken yalnızca muhalif partileri değil, muhalif sivil toplum

kuruluşlarını ve muhalif yurttaşları da kastediyorum. İster parti üyesi ister sade yurttaş olsun, gidişatla derdi olan herkes Türkiye'yi, bu memleketin geleceğini yeniden düşünmek zorunda. Küresel ölçekte rol alan bir Türkiye'de yeni bir geleceği nasıl kuracağımızı düşünmek, bunu diğerlerine de anlatmak, toplumu o geleceğe inandırmak zorundayız.

Yüz yılda çok yol geldik, hatalarıyla, kazanımlarıyla... Kimlikleri, kimliklere sıkışmaları, kimlikler arası kutuplaşmaları, ürettiği tüm melanetleriyle yaşadık. Şimdi önceki dönemlerin ya da bu iktidarın yaptığı hatalara kilitlenmeden, iktidarın aksine intikam, rövanş duygularının şehvetine kapılmadan, bütün farklılıklarımızla bir arada durarak, onurlu ortak yaşamı kurmak zorundayız. Zaman birbirine bakarak itişip kakışma değil, birlikte geleceğe bakma zamanı. Birleşmekse tek olmak, birbirine benzemek değil, bir arada ve birlikte hareket etmek, ortak geleceği kurmak demek.

Bunun yolu da yeni bir başkan bulmak değil, yeni bir ütopya yazmak. Eğer toplumsal muhalefet hâlâ ve yalnızca adayın kim olacağı etrafında şekilleniyorsa, ülkenin okumuş yazmışlarının kasırganın gözündeysen bile birbirine ilk sorusu adayın isminin belli olup olmadığıysa, vay halimize... Bu siyasi yapı, siyasal kültür bu hal ve tarzıyla devam edecekse, Metin Altıok'un dizeleriyle, "Bir yarım umuttur elimizde kalan, göğüslemek için karanlık yarınları" demekten ötesi elimizden gelmez. Oysa bize lazım olan karamsarlık değil; bu tuhaf zamanlarda, olağanüstü sıkıntılıların içinde, kasırganın gözündeysen toplumun ortak umuda, ortak heyecana, ortak başarıya ihtiyacı var. Toplum da biliyor, hissediyor ki, bu fırtınadan sağ çıkmanın ilk adımı önce ışığı görmek. Bugün hâlâ hiçbir siyasi hareket ve parti toplumun önüne bütüncül bir ideal ya da bir ütopya koyabilmiş değil. Partilerin hareket ve söylemleri bireyin yarınına özlemiyle çakışmadığı için de tutkular ateşlenemiyor.

İnsanlar, ağır sorunlar altında ezildikleri bu dönemde tutku ve taleplerini doğru örgütsel hareketler içine kanalize edemediklerinden gittikçe tepkisel ve bireysel çarelere yöneliyorlar. Muhalif olanda yalnızca kendini muhalefet etmeye hapsedip, yarına dair iddiasını unuttuğu için bugün bir yanı eksik. Bu durumda maalesef giderek ortak yarından kopuk, bencil, öfke dolu bir anlayış hayata hâkim oluyor. Böylesi bir anlayış içinden de bireysel yöntemlerle, po-



“Umut biziz. Sözü ele geçirmek gerek. Korkuya kapılmak yerine, yeni bir söz kurmak, gündemi ele geçirmek gerek. Gündemi ele geçirmenin yolu spekülâtif şeyler yapmak, söylemek değil, sözü gelecekten, umuttan yana kurmak, yeni bir şey söylemek. Bize yeni bir söz lazım.”

Bekir Ağırdır

*Bize Yeni Bir Söz Lazım*, Bekir Ağırdır'ın yıllar boyunca Türkiye üzerine yapılmış çalışmalardan edindiği bilgileri süzerek çizdiği bir yol haritası; Türkiye'nin siyasi fay hatlarının geçmişten bugüne yarattığı kırılmaların bir analizi... Ağırdır, önemli bir seçimin kavşağında bulunan Türkiye'de mevcut durumdan çıkmak için neler yapmamız gerektiğini sadece günlük meselelerle ele almıyor, zihinsel bir değişiklik yapılabilmesi için hem dünyada neler olup bittiğine bakıyor hem de bunların ülke düzleminde nasıl uygulanması gerektiğine dair önemli saptamalarda bulunuyor.

MUNDI

 mundikıtap.com

 mundikıtap

 mundikıtap

 mundikıtap

politika

ISBN 978-125-7491-94-5



9 786257 491945